Grŵp Trawsbleidiol Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar Blant a Phobl Ifanc

Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol

Dydd Mercher 4 Gorffennaf 2018

Ystafell Gynadledda A, Tŷ Hywel

12.30—13.30

Yn bresennol

Julie Morgan AC - Cadeirydd
David Melding AC - Is-gadeirydd
Llyr Gruffydd AC, Is-Gadeirydd
Catriona Williams OBE - Ysgrifenyddiaeth, Prif Weithredwr, Plant yng Nghymru
Gerli Orumaa, Cydlynydd Rhanbarthol ar gyfer De Orllewin Cymru, Tîm Cymorth Ieuenctid Ethnig
Sean O'Neill, Cyfarwyddwr Polisi, Plant yng Nghymru
Cheryl Martin, Swyddog Datblygu - Tlodi Plant, Plant yng Nghymru

Janine Bennett, Canolfan Huggard
Jonathan Wynne Evans, Prifysgol De Cymru
Marco Gil-Cervantes, Prif Weithredwr, Promo-Cymru
Helen Jones, Swyddog Prosiectau ac Aelodaeth, Cyngor Cymreig y Gwasanaethau Ieuenctid Gwirfoddol (CWVYS)
Robin J. Lewis, Uwch Gynghorydd, Swyddfa Vikki Howells AC
Linda Nicklin, Rheolwr Gwasanaeth Cymru a De-orllewin Lloegr, Place2Be
Mia Rees, Rheolwr Polisi a Materion Cyhoeddus, Ymddiriedolaeth y Tywysog Cymru
Fiona Santos, Cydlynydd Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant, Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili
Rachel Thomas, Pennaeth Polisi a Materion Cyhoeddus, Comisiynydd Plant Cymru
Chloe Evans, Cynorthwyydd Gweinyddol Plant yng Nghymru
Helen West, Staff Cymorth Aelodau'r Cynulliad, Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Menna Thomas, Barnardo's Cymru

Ymddiheuriadau

Simon Thomas AC
Nigel Brown, Prif Weithredwr, Cafcass Cymru
Neil McEvoy AC

1. **Croeso a sylwadau agoriadol**

   Dechreuodd Julie Morgan AC drwy groesawu'r grŵp a gwneud cyflwyniadau

2. **Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol: Busnes ffurfiol, gan gynnwys ethol Cadeirydd ac Ysgrifennydd**

   Enwebodd y grŵp Julie Morgan AC i fod yn Gadeirydd. Enwebwyd David Melding AC a Llyr Huws Gruffydd AC yn Is-gadeiryddion. Enwebwyd Catriona Williams yn Ysgrifenyddiaeth.

3. **Rhagarweiniad i'r Cyflwyniadau**

   Esboniodd Catriona mai pwrpas y sesiwn oedd rhannu gwybodaeth gyda'r Grŵp Trawsbleidiol o'r maes y mae Plant yng Nghymru yn pryderu'n arbennig amdano ac sy'n hyrwyddo'r farn gonsensws bod angen mynd i'r afael â'r materion hyn yn gyflym cyn i'r sefyllfa waethygu.

   - Y cyntaf yw codi ymwybyddiaeth o faterion y mae llawer o blant a phobl ifanc wedi eu profi mewn perthynas â sut y cânt eu gweld, yn enwedig ers i Brexit fod yn y newyddion, ond nid dim ond oherwydd y Refferendwm ynglŷn â Brexit.

   - Yr ail yw diweddariad ar effaith Brexit ar blant a phobl ifanc

   - Y trydydd yw rhannu canlyniadau'r arolwg a gynhaliwyd gan Plant yng Nghymru mewn perthynas â barn gweithwyr proffesiynol am dlodi plant. Cynhelir yr arolwg hwn bob dwy flynedd ac mae'n rhoi cipolwg o'r blaenoriaethau cyfredol yn ogystal â thueddiadau dros amser.

   Gerli Orumaa, Cydlynydd Rhanbarthol ar gyfer De Orllewin Cymru, Tîm Cymorth Ieuenctid Ethnig

   Sean O'Neill, Cyfarwyddwr Polisi, Plant yng Nghymru

   Cheryl Martin, Swyddog Datblygu - Tlodi Plant, Plant yng Nghymru

Mae'r cyflwyniadau uchod i'w gweld ar wefan Plant yng Nghymru ar y ddolen ganlynol -

http://www.plantyngnghymru.org.uk/adnoddau-2/grwpiau-trawsbleidiol/

4. **Trafodaeth**

Fe gadeiriodd Julie Morgan AC sesiwn holi ac ateb.

Hysbysodd Llyr Gruffydd AC y grŵp ei fod yn mynychu dadl ar Dlodi ar ôl cyfarfod y Grŵp Trawsbleidiol ac yn gobeithio cael ymateb gan Lywodraeth Cymru. Dywedodd fod angen i Aelod Cynulliad gymryd perchnogaeth ar y mater hwn.

Eglurodd Julie Morgan pa mor syfrdan oedd hi i glywed am y cynnydd mewn hiliaeth a holodd a fu gostyngiad ers hynny. Tynnodd Gerli Orumaa sylw at y ffaith bod cynnydd sydyn wedi bod mewn hiliaeth a bod Brexit wedi rhoi cyfiawnhad i bobl dros hiliaeth. Mae pobl ifanc wedi cael eu targedu yn fwy ers Brexit ac wedi cael eu gwneud i deimlo nad oes croeso iddynt yn y DU.

Dywedodd Rachel Thomas, Comisiynydd Plant Cymru, wrth y grŵp fod swyddfa Comisiynydd Plant Cymru wedi bod yn gweithio ar y cyd gyda'r Tîm Cymorth Ieuenctid Ethnig i atal Islamoffobia. Esboniodd Rachel hefyd fod y Swyddfa wedi dechrau gweithio ar brosiect tlodi.

Dywedodd Marco Gil-Cervantes, Promo Cymru, fod ei sefydliad ef wedi cael llawer o alwadau ffôn gan aelodau'r cyhoedd yn gofyn am gyngor ar hiliaeth. Sbaenwr yw Marco ac eglurodd fod hiliaeth wedi effeithio'n bersonol ar ei blant yn yr ysgol; fodd bynnag, mae'r system ysgolion wedi bod yn effeithiol wrth fynd i'r afael â hyn.

Gofynnwyd cwestiwn a oes mecanwaith i Bwyllgorau'r Cynulliad gydweithio fel cyfangorff yn hytrach na gweithio ar faterion ar wahân. Eglurodd Julie Morgan nad oes pwyllgor cyffredinol.

Catriona Williams - Mae Plant yng Nghymru wedi nodi cydlyniant cymdeithasol fel dechrau ymgyrch pwysig.

Hysbysodd Sean O'Neill y grŵp fod nifer o adroddiadau ac ymgynghoriadau Brexit ar wefan Plant yng Nghymru ac y bydd rhagor yn cael eu cynhyrchu yn yr hydref.

Pwysleisiodd Catriona Williams bwysigrwydd rhoi cyfleoedd i bobl ifanc leisio'u barn gan fod angen i'r broses o roi Brexit ar waith roi sylw i hawliau plant ac nad yw hyn yn digwydd ar hyn o bryd. Mae hyn yn wir mewn sawl maes fel yn y GIG a gofal cymdeithasol yn ogystal ag addysgu.

Soniodd Gerli Orumaa am brosiect Pobl Dduon a Lleiafrifoedd Ethnig a gynhelir gan y Tîm Cymorth Ieuenctid Ethnig ar gyfer plant, pobl ifanc ac oedolion a'r ffaith bod oedolion yn pryderu am ddyfodol plant a phobl ifanc o gymunedau Pobl Dduon a Lleiafrifoedd Ethnig yn y DU. Mae'r Tîm Cymorth Ieuenctid Ethnig yn teimlo'n angerddol am y stigma 'ni a nhw' ac yn ceisio mynd i'r afael â'r stereoteip hwn. Eglurodd Gerli hefyd mai pobl sy'n byw mewn ardaloedd amddifadus sy'n dioddef hiliaeth fwyaf.

Roedd yn rhaid i'r AC adael y cyfarfod i bleidleisio ac felly trosglwyddodd Julie Morgan y gadair i Catriona a aeth ymlaen wedyn i gloi'r cyfarfod trwy ddiolch i bawb a fu'n bresennol.

5. **Diwedd y cyfarfod.**